

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 540

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 16 iunie 2023

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 143 din 21 martie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă	2–3	1.986. — Ordin al ministrului sănătății pentru completarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 477/2009 privind înființarea Registrului Național de Transplant, desemnarea persoanelor responsabile cu gestionarea datelor din Registrul Național de Transplant din cadrul unităților sanitare acreditate pentru efectuarea de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic și stabilirea datelor necesare înregistrării unei persoane pentru atribuirea codului unic de înregistrare la Agenția Națională de Transplant	13–14
Decizia nr. 220 din 20 aprilie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, în forma anterioară modificării prin articolul unic pct. 2 din Legea nr. 252/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	4–8	4.475. — Ordin al ministrului educației pentru completarea Metodologiei-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar în anul școlar 2023—2024, aprobată prin Ordinul ministrului educației nr. 6.218/2022.....	14–15
★		4.478. — Ordin al ministrului educației pentru completarea Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.561/2011	16
Opinie separată	9–11		
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
554. — Hotărâre pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice 2023—2027	12		
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
1.985. — Ordin al ministrului sănătății privind modificarea anexei la Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1.597/2006 pentru numirea membrilor comisiilor de avizare a donării de la donatorul viu	13		

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 143

din 21 martie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliora	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Eugen Anton.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de societățile Euroasia Sun — S.R.L. și Reinvest Urziceni — S.R.L., ambele cu sediul în București, în Dosarul nr. 14.792/299/2017 al Judecătoriei Sectorului 1 București — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.427D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere că nicio prevedere din Legea fundamentală sau din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu reglementează accesul liber la justiție ca fiind un drept absolut. Menționează și jurisprudența Curții, spre exemplu Decizia nr. 321 din 18 mai 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia civilă nr. 210 din 24 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 14.462/3/2018*, **Tribunalul București — Secția a VI-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă.** Curtea Constituțională a fost sesizată ca urmare a admiterii recursului formulat împotriva încheierii prin care a fost respinsă cererea de sesizare a Curții Constituționale.

5. În **motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale în măsura în care exclud din sfera titularilor dreptului de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept completele de judecată ale judecătoriei ce judecă o cerere în prima și ultima instanță.

6. În acest sens, autoarele excepției arată că au invocat faptul că, potrivit art. 2.445 — *Vânzarea bunurilor ipotecate* din Codul civil raportat la art. 663 — *Creanța certă, lichidă și exigibilă* și art. 666 — *Încuviințarea executării silite* din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească este ținută să

efectueze verificări de fond privind existența creanței și caracterul cert, lichid și exigibil al acesteia, precum și faptul că aceste verificări nu se pot face prin raportare la contractul de ipotecă (accesoriu raportului principal atestând dreptul de creanță însuși), ci prin raportare la însuși actul generator al dreptului de creanță și potrivit legii care guvernează acest act (în speță fiind vorba despre legea coreeană aplicabilă contractului de împrumut și contractului de cesiune împrumut).

7. Autoarele excepției au formulat o cerere prin care au solicitat instanței să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, potrivit art. 519 din Codul de procedură civilă, având în vedere că dispozițiile legale menționate sunt susceptibile de interpretări diferite și, implicit, și de soluții diferite, fiind necesară o rezolvare de principiu a acestora.

8. **Tribunalul București — Secția a VI-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, care are următorul cuprins: „*Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.*”

13. În opinia autoarelor excepției, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor din Constituție cuprinse în art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, art. 21 — *Accesul liber la justiție* și art. 124 — *Înfăptuirea justiției*. De asemenea, se invocă și art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autorul acesteia critică textele legale din perspectiva unei soluții legislative pe care acestea nu o cuprind, având în vedere că prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă nu enumeră printre titularii dreptului de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și un complet de judecată al judecătoriei.

15. Referitor la mecanismul juridic al încheierii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, Curtea a reținut în jurisprudența sa (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 321 din 18 mai 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 901 din 20 septembrie 2021, paragraful 16) că prin Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă a fost recunoscută posibilitatea instanțelor de a solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe hotărâri prin care să dea rezolvări de principiu chestiunilor de drept de a căror clarificare depinde soluționarea pe fond a cauzelor și cu privire la care judecătoria, în cursul judecării, consideră că este necesar să solicite concursul instanței supreme care să tranșeze cu titlu definitiv problema în discuție. Această nouă competență a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost reglementată în scopul prevenirii apariției jurisprudenței neunitare la nivelul instanțelor naționale, prin oferirea de soluții care se impun cu forță obligatorie atât instanței care a solicitat pronunțarea unei astfel de hotărâri prealabile, cât și celorlalte instanțe confruntate cu probleme de drept similare, decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție având, în toate cazurile, efecte doar pentru viitor. Analiza Înaltei Curți de Casație și Justiție poartă exclusiv asupra problemei punctuale indicate de judecătorul cauzei, care, anticipând dificultatea chestiunii și riscul ca aceasta să genereze interpretări diferite în momentul în care diverse instanțe ar ajunge să examineze respectiva chestiune de drept, solicită instanței supreme să statueze într-o manieră care să clarifice și să fixeze o optică unitară, generalizată la nivelul tuturor instanțelor din țară.

16. În continuare, Curtea observă că părțile din proces pot solicita instanței să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție, însă, potrivit art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, numai instanța judecătorească are dreptul suveran de a aprecia asupra sesizării, întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție —

chemată să pronunțe o hotărâre prealabilă pentru dezlegarea unor chestiuni de drept — nu este la dispoziția părților care ar veni să o consulte, ci răspunde, în mod necesar, instanței de judecată, întrucât aceasta are nevoie de rezolvarea de principiu a respectivei chestiuni din partea instanței supreme.

17. Așadar, mecanismul de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept are caracter de noutate în legislația procesual civilă, fiind un instrument util instanțelor judecătorești, suverane în formularea sesizării, pentru lămurirea unei chestiuni de drept, a cărui reglementare intră în marja de apreciere a legiuitorului, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție.

18. Faptul că textul legal criticat nu prevede și completul de judecată al judecătoriei printre titularii dreptului de sesizare a instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept nu este de natură a aduce atingere accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil, prevăzute de art. 21 din Constituție și de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât nu înlătură posibilitatea părților de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces judecat de o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil. Stabilirea unor condiții specifice, în care să se realizeze sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a reprezentat voința exclusivă a legiuitorului, fiind în concordanță cu principiile constituționale.

19. În jurisprudența sa, Curtea a mai statuat că accesul liber la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care justiția se desfășurează, fiind de competența exclusivă a legiuitorului instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești. În consecință, legiuitorul poate stabili, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, precum și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale, principiul accesului liber la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri în formele și modalitățile instituite de lege (în acest sens s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 227 din 15 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 30 mai 2014).

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de societățile Euroasia Sun — S.R.L. și Reinvest Urziceni — S.R.L., ambele cu sediul în București, în Dosarul nr. 14.792/299/2017 al Judecătoriei Sectorului 1 București — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a VI-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 21 martie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 220

din 20 aprilie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, în forma anterioară modificării prin articolul unic pct. 2 din Legea nr. 252/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliora	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de instanța judecătorească, din oficiu, în Dosarul nr. 8.551/325/2019 al Judecătoria Timișoara — Secția I civilă. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.303D/2019.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 16 februarie 2023, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu, când, având nevoie de timp pentru deliberare, Curtea a amânat pronunțarea asupra cauzei pentru data de 21 martie 2023 și, ulterior, pentru data de 20 aprilie 2023.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 9 iulie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 8.551/325/2019, **Judecătoria Timișoara — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice**. Excepția a fost ridicată de instanța judecătorească, din oficiu, într-o cauză având ca obiect soluținarea unei plângeri contravenționale formulate de un biciclist.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate Judecătoria Timișoara — Secția I civilă susține că reglementarea contravenției de nerespectare a normelor privind circulația bicicletelor și a sancțiunii aplicabile acestora în cuprinsul art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 este o măsură restrictivă cu privire la dreptul de proprietate, întrucât are drept consecință diminuarea patrimoniului conducătorilor de biciclete sancționați contravențional ca urmare a achitării amenzii contravenționale. Măsura este una prevăzută de lege și urmărește un scop legitim, și anume protejarea siguranței pe drumurile publice. Instanța

apreciază că sancțiunea principală a amenzii este o măsură adecvată, aptă să îndeplinească exigențele scopului legitim urmărit, întrucât este de natură a determina îndreptarea conduitei viitoare a conducătorilor de biciclete. Cu privire la proporționalitatea măsurii, se impune observația că art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 reglementează o contravenție cu un subiect activ special, respectiv conducătorii de biciclete, și că privește orice nerespectare a normelor privind circulația bicicletelor, deși aceste norme sunt numeroase (a se vedea art. 160 și 161 din Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.391/2006), iar încălcarea acestora prezintă pericol social diferit. Or, în cazul oricărei nerespectări a normelor privind circulația bicicletelor se aplică sancțiunea contravențională din clasa a III-a de sancțiuni, și anume 6—8 puncte-amendă.

5. În acest context, instanța judecătorească observă că, în timp ce contravențiile ai căror subiecți activi sunt conducători ai autovehiculelor se sancționează cu amendă din toate cele cinci clase prevăzute de art. 98 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, în cazul conducătorilor de biciclete legiuitorul a apreciat că orice nerespectare a normelor privind circulația bicicletelor are un pericol social mediu spre ridicat, impunându-se sancționarea conform clasei a III-a de sancțiuni, respectiv 6—8 puncte-amendă (actualmente, amendă de la 870 lei la 1.160 lei). Prezintă relevanță și reglementarea contravenției identice, de exemplu, circulația pe un sector de drum pe care accesul este interzis, săvârșită de conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai. Astfel, conform art. 99 alin. (2) și art. 108 alin. (1) lit. a) pct. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, sancțiunea principală aplicabilă este cea din clasa I, deci 2—3 puncte-amendă sau 290—435 lei. În schimb, pentru aceeași contravenție, conducătorul de biciclete este sancționat cu amenda prevăzută în clasa a III-a de sancțiuni (de la 6 la 8 puncte-amendă). Astfel, deși prima contravenție prezintă pericol social mai ridicat decât a doua prin raportare la vătămările și daunele care sunt de regulă cauzate în eventualitatea unui accident, drept urmare a dimensiunilor autovehiculului/tractorului agricol/tramvaiului, legiuitorul a apreciat că sancțiunea amenzii în quantum mult mai ridicat se impune a fi aplicată conducătorilor de biciclete. Din această expunere comparativă a situației conducătorilor de autovehicule/tractoare/tramvaie și a conducătorilor de biciclete rezultă în mod evident lipsa unei proporții în ceea ce privește sancțiunea stabilită de legiuitor conducătorilor de biciclete.

6. De asemenea, instanța apreciază că trebuie avut în vedere și cuantumul ridicat al amenzii aplicabile conducătorilor de biciclete. Astfel, în cazul aplicării sancțiunii minime, aceasta este de 69% din salariul minim net din România (1.263 lei), iar în cazul aplicării cuantumului maxim de 92% din salariul minim net, contravaloarea amenzii fiind apropiată de prețul unei biciclete noi de calitate medie.

7. Având în vedere aceste argumente, instanța apreciază că, în cazul contravenției analizate, nu există un just echilibru între interesul general al protejării siguranței pe drumurile publice și imperativul apărării dreptului fundamental la proprietate, atingerea adusă dreptului de proprietate nefiind proporțională. În consecință, instanța apreciază că art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 nu respectă exigențele art. 44 și 53 din Constituție.

8. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006. Textele de lege criticate au următorul cuprins: „(1) *Constituie contravenții și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a III-a de sancțiuni următoarele fapte săvârșite de persoane fizice: [...] 8. nerespectarea normelor privind circulația bicicletelor.*”

12. Curtea observă că, ulterior sesizării sale, dispozițiile art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 au fost modificate succesiv prin articolul unic pct. 2 din Legea nr. 252/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.044 din 24 decembrie 2019, prin art. I pct. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2020 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 102 din 11 februarie 2020, precum și prin art. I pct. 14 din Ordonanța Guvernului nr. 1/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, astfel că în prezent au următorul conținut: „(1) *Constituie contravenții și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a III-a de sancțiuni următoarele fapte săvârșite de persoane fizice: [...] 8. conducerea unei biciclete sau a unei trotinete electrice pe drumurile publice fără mijloace de iluminare și dispozitive reflectorizant-fluorescente în stare de*

funcționare pe timp de noapte ori fără îndeplinirea condițiilor tehnice minime stabilite prin regulament, conducerea unei biciclete sau a unei trotinete electrice pe autostradă, nerespectarea de către conducătorul unei biciclete sau trotinete electrice a interdicției de trecere la culoarea roșie a semaforului, a semnalelor agentului de cale ferată, la trecerea la nivel cu o cale ferată industrială, semnalizată corespunzător ori a semnalelor, indicațiilor ori dispozițiilor polițistului rutier, nerespectarea de către conducătorul unei biciclete sau trotinete electrice a interdicției privind circulația sub influența alcoolului, a produselor ori substanțelor stupefiante ori a medicamentelor cu efecte similare acestora, a interdicției privind interacțiunea motrică directă cu un alt vehicul aflat în mers ori cu persoane aflate în acesta ori a interdicției privind circulația în interiorul sau în afara localităților fără a purta îmbrăcăminte cu elemente fluorescent-reflectorizante, stabilite prin regulament, sau nerespectarea de către conducătorul unei biciclete sau trotinete electrice a obligației de a circula cu viteză redusă, a obligației de a se asigura că nu se apropie un vehicul feroviar sau a obligației de a opri la trecerea la nivel cu calea ferată, stabilite prin regulament.”

13. Cu toate acestea, având în vedere că în cauza dedusă judecării instanței de fond dispozițiile criticate în forma în vigoare la data invocării excepției de neconstituționalitate continuă să producă efecte juridice, ținând seama de considerentele Deciziei nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să efectueze controlul de constituționalitate asupra dispozițiilor art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, în forma anterioară modificării prin articolul unic pct. 2 din Legea nr. 252/2019.

14. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 44 referitoare la dreptul de proprietate privată și în art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, potrivit dispozițiilor legale criticate, constituie contravenții și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a III-a de sancțiuni faptele săvârșite de persoane fizice referitoare la nerespectarea normelor privind circulația bicicletelor. Critica de neconstituționalitate vizează lipsa de proporționalitate a sancțiunii contravenționale, respectiv 6—8 puncte-amendă, care se aplică în cazul nerespectării de către conducătorul de bicicletă a oricărei norme privind circulația bicicletelor, deci indiferent de pericolul social sau gravitatea faptei săvârșite, cu consecința ruperii justului echilibru dintre interesul general al protejării siguranței pe drumurile publice și imperativul apărării dreptului fundamental la proprietate al conducătorului de bicicletă.

16. Curtea reține că dispozițiile art. 98 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 reglementează punctele-amendă corespunzătoare claselor de sancțiuni contravenționale stabilite în cazul faptelor care încalcă regulile privind circulația pe drumurile publice. Această soluție legislativă a format obiect al controlului de constituționalitate exercitat în raport cu dispozițiile art. 44 din Constituție, prin Decizia nr. 575 din 3 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.111 din 8 decembrie 2005, sau Decizia nr. 822 din 11 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 1 martie 2019, instanța de contencios

constituțional respingând criticile de neconstituționalitate. Curtea a statuat că stabilirea unor amenzi este consecința săvârșirii unor fapte ilegale sancționate de lege, în cuantumul apreciat de legiuitor în funcție de gravitatea și frecvența faptelor respective. Dispozițiile legale nu restrâng drepturi constituționale, ci prevăd, în deplin acord cu principiile care fundamentează statul de drept, sancționarea unor fapte de încălcare a legii care pun în pericol siguranța circulației rutiere, în scopul prevăzut încă din primul articol al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, respectiv „asigurarea desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public, protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor respective, a proprietății publice și private, cât și a mediului”. Așa fiind, reglementarea unor sancțiuni contravenționale pentru încălcarea acestor reguli este deplin justificată din perspectiva interesului general ocrotit (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 365 din 22 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 332 din 13 mai 2011).

17. În același sens, Curtea Constituțională a statuat că dreptul de proprietate privată nu este un drept absolut, așa încât, potrivit art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, conținutul și limitele acestuia sunt stabilite de lege. Așa fiind, nu se poate reține că prin instituirea unei sancțiuni contravenționale în sarcina persoanelor fizice ori juridice se aduce atingere dreptului de proprietate, chiar dacă în mod automat executarea contravenției înseamnă diminuarea patrimoniului (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 407 din 8 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 716 din 21 noiembrie 2013).

18. În altă ordine de idei, prin Decizia nr. 330 din 11 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.139 din 26 noiembrie 2020, Curtea a constatat că modalitatea de calcul al cuantumului amenzii contravenționale nu este arbitrară și respectă o justă măsură de proporționalitate între intensitatea intruziunii în interesul particular și importanța obiectivului social urmărit prin impunerea ei. Statul este îndreptățit să acorde o importanță deosebită obiectivului urmărit prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 și, ca atare, trebuie să i se acorde o anumită marjă de apreciere și în ceea ce privește alegerea mijloacelor prin care acest obiectiv să fie în mod efectiv atins. În concret, Curtea a observat că această marjă de apreciere nu a fost depășită nici cu privire la modalitatea aleasă, respectiv aplicarea amenzilor contravenționale, și nici cu privire la modalitatea concretă de calcul al cuantumului acesteia, respectiv 10% din salariul minim brut pe țară. Pe de o parte, este rezonabilă opțiunea legiuitorului potrivit căreia, în vederea atingerii obiectivului urmărit prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, amenda contravențională trebuie să aibă un cuantum de natură să asigure caracterul său disuasiv, respectiv împiedicarea producerii rezultatelor care aduc atingere valorilor ocrotite de acest act normativ. Pe de altă parte, amenda nu ar putea fi calculată într-o manieră care să aducă o atingere excesivă patrimoniului contravenienților. Proporționalitatea și echitatea măsurii criticate rezultă din faptul că indicatorul economic prin raportare la care se calculează amenda contravențională îl reprezintă salariul minim brut pe țară, împrejurare care este de natură să neutralizeze și un efect patrimonial disproporționat pentru contravenienții cu venituri scăzute.

19. În aceste condiții, Curtea reține că aplicarea și executarea sancțiunii contravenționale a amenzii în cuantumul și în condițiile stabilite prin lege, chiar dacă au ca efect diminuarea patrimoniului contravenientului, nu pot fi considerate contrare dreptului de proprietate al contravenientului, care, în accepțiunea art. 44 din Constituție, presupune obligația statului de a-l garanta și ocroti în mod egal prin lege, indiferent de titular. A accepta susținerile autoarei excepției înseamnă a considera că, pentru îndeplinirea obligației constituționale, statul ar trebui să ignore conduitele contravenționale și să se îndepărteze de la însuși scopul pentru care normele de drept contravențional au fost reglementate, respectiv sancționarea abaterilor de la regulile circulației pe drumurile publice și împiedicarea producerii rezultatelor care aduc atingere valorilor ocrotite de acest act normativ.

20. Curtea reține că, potrivit dispozițiilor art. 109 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, „Prevederile prezentei ordonanțe de urgență referitoare la contravenții se completează cu cele ale Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, dacă prin prezenta ordonanță de urgență nu se dispune altfel”. În materia reglementării regimului juridic al contravențiilor, art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, stabilește cadrul sancționator general, alin. (2) reglementând sancțiunile contravenționale principale, alin. (3) sancțiunile contravenționale complementare, iar alin. (4) posibilitatea impunerii de noi sancțiuni contravenționale principale și complementare prin legi speciale. Toate aceste sancțiuni specifice dreptului contravențional nu au caracter reparator, ci preventiv-educativ, și reprezintă o formă de constrângere juridică vizând, în special, patrimoniul făptuitorului. Aplicarea sancțiunilor contravenționale, respectiv sancționarea propriu-zisă a subiectului de drept pentru nesocotirea normelor de drept contravențional, are loc potrivit unor principii, similar sancțiunilor de drept penal: principiul legalității, principiul proporționalității și principiul unicității aplicării sancțiunilor contravenționale (*non bis in idem*). Referitor la problema garanțiilor similare dreptului penal în materie contravențională, Curtea a constatat, în acord cu instanța de la Strasbourg (Hotărârea din 30 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Grecu împotriva României*), că, „deși le este permis statelor să nu sancționeze unele infracțiuni sau/și să le elimine ori să dispună o sancțiune pe cale administrativă mai degrabă decât pe cale penală, autorii comportamentelor considerate contrare legii nu trebuie să se găsească într-o situație defavorabilă pentru simplul fapt că regimul juridic aplicabil în materie contravențională este diferit de cel aplicabil în materie penală” (a se vedea Decizia nr. 197 din 9 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 438 din 3 iunie 2019, paragraful 31).

21. Potrivit principiului proporționalității, toate sancțiunile principale sau complementare aplicate contravenientului trebuie să fie dozate în funcție de gravitatea faptei. Acest principiu își găsește corespondent în dispozițiile art. 5 alin. (5) și (6) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, potrivit cărora „Sancțiunea stabilită trebuie să fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite”, iar „Sancțiunile complementare se aplică în funcție de natura și de gravitatea faptei”. Principiul proporționalității este apropiat principiului oportunității, acesta din urmă fiind necesar a fi respectat în aplicarea sancțiunilor

contravenționale principale și complementare în vederea atingerii scopului represiv și preventiv al sancțiunii contravenționale. Curtea reține că, potrivit dispozițiilor art. 98 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, în funcție de gravitatea faptelor și de pericolul social pe care acestea îl prezintă, contravențiile prevăzute în ordonanța de urgență sunt clasificate în 5 clase de sancțiuni cărora le corespunde un anumit număr de puncte-amendă. Totodată, Curtea reține că aplicarea sancțiunilor contravenționale are loc cu respectarea criteriilor prevăzute de art. 21 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, referitoare la limitele sancțiunilor, respectiv proporționalitatea sancțiunii cu gradul de pericol social al faptei, ținându-se seama de împrejurările în care fapta a fost comisă, de modul și mijloacele de săvârșire, scopul urmărit și urmarea produsă, circumstanțele personale ale contravenientului, precum și de celelalte date înscrise în procesul-verbal de constatare și sancționare (Decizia nr. 197 din 9 aprilie 2019, paragraful 31). Cu alte cuvinte, la stabilirea proporționalității sancțiunii cu gravitatea și gradul de pericol social al faptei, agentul constator care aplică sancțiunea trebuie să analizeze criteriile generale prevăzute în art. 21 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001. În caz contrar, în măsura în care regula proporționalității este încălcată, instanța va adapta sancțiunea la cerințele prevăzute de lege. Așa fiind, Curtea constată că individualizarea sancțiunilor de drept contravențional este, pe de o parte, legală — revine legiuitorului, care stabilește normativ sancțiunea prin fixarea unor limite minime și maxime ale fiecărei amenzi contravenționale, care să corespundă în abstract gravității faptei și pericolului social pe care acestea îl prezintă, iar, pe de altă parte, administrativă sau judiciară, aceasta din urmă fiind realizată de agentul constator sau judecătorul în cadrul limitelor stabilite de lege.

22. Prin urmare, ținând seama de principiul legalității și de cel al proporționalității, Curtea constată că legiuitorul este ținut să reglementeze instituția individualizării sancțiunilor. Sub acest aspect, în materie penală, aplicabilă *mutatis mutandis* celei contravenționale, Curtea a subliniat (a se vedea Decizia nr. 545 din 12 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838 din 21 octombrie 2016, Decizia nr. 711 din 27 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 913 din 9 decembrie 2015) importanța individualizării legale a sancțiunilor prin aceea că „legiuitorul nu poate să confere judecătorului o libertate absolută în stabilirea pedepsei concrete, întrucât ar exista riscul unei interpretări și aplicări arbitrare a pedepsei. Pe de altă parte, Curtea a apreciat că, în reglementarea sancțiunilor de drept penal de către legiuitor, trebuie stabilit un echilibru între dreptul fundamental, care face obiectul limitării impuse de sancțiune, și valoarea socială a cărei protecție a determinat limitarea. Totodată, legiuitorul nu trebuie să îi ia judecătorului dreptul de a proceda la individualizarea judiciară prin stabilirea unor pedepse absolut determinate sau prin prevederea unor pedepse care, datorită aplicării lor automate, scapă oricărui control judiciar. Prin individualizarea legală, legiuitorul oferă judecătorului puterea de stabilire a pedepsei în cadrul anumitor limite predeterminate — minimul și maximul special al pedepsei, dar, totodată, îi oferă aceluiași judecător instrumentele care îi permit alegerea și determinarea unei sancțiuni concrete, în raport cu particularitățile faptei și cu persoana infractorului”. De asemenea, prin Decizia nr. 70 din 29 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 7 mai 2019, Curtea a reținut că „individualizarea pedepselor penale constă

într-o operațiune de personalizare a acestora, prin care pedepsele sunt adaptate la nevoile de apărare a valorilor sociale. Aceasta întrucât chiar și infracțiunile din aceeași categorie pot fi săvârșite în maniere foarte diferite, care să denote un pericol social diferit. Altfel spus, individualizarea pedepsei este necesară pentru atingerea scopului său, pedeapsa trebuind să corespundă nevoilor de reeducare ale făptuitorului. Pentru realizarea acestei finalități, individualizarea pedepselor penale este făcută etapizat, mai întâi de legiuitor, prin dispozițiile legii penale, apoi de instanțele de judecată investite cu soluționarea cauzelor penale, iar, în final, de către organele administrative ale locului de detenție, fiecare dintre ultimele două categorii de autorități anterior menționate fiind obligată să respecte individualizarea pedepsei făcută în etapa anterioară intervenției sale. Astfel, individualizarea pedepselor penale este clasificată în individualizare legală, individualizare judiciară și individualizare administrativă”.

23. Față de cadrul sancționator general și principiile aplicabile în materia reglementării regimului juridic al contravențiilor, având în vedere și reperele jurisprudențiale precitate, Curtea constată că aplicarea sancțiunilor contravenționale pentru nerespectarea normelor privind circulația bicicletelor este necesar a fi subsumată celor două principii, al legalității și al proporționalității, în mod special având în vedere faptul că sancțiunea constituie o ingerință în dreptul de proprietate al contravenientului. Cu alte cuvinte, și în această ipoteză este necesar ca agentul constator să analizeze proporționalitatea sancțiunii principale pentru a evita aplicarea în mod rigid a legii, în acest sens fiind necesar să interpreteze normele incidente în funcție de scopul urmărit de legiuitor și, de asemenea, să analizeze gravitatea și pericolul social al faptei înainte de a dispune aplicarea amenzii contravenționale. Curtea constată că domeniul circulației bicicletelor pe drumurile publice este reglementat printr-un act normativ special, adoptat în vederea asigurării desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și a ocrotirii vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public, protecției drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor respective, a proprietății publice și private, precum și a mediului, act normativ care, deși teoretic se completează cu norma generală, respectiv cu prevederile art. 5 alin. (5) și (6) și ale art. 21 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, în realitate, având în vedere modul în care este redactat regimul sancționator al încălcării normelor privind circulația bicicletelor pe drumurile publice, apare ca insuficient pentru a da expresie cadrului sancționator general în materie contravențională, care prevede formele graduale de individualizare a sancțiunilor contravenționale: legală, administrativă și judiciară. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, toate contravențiile săvârșite de persoane fizice referitoare la nerespectarea normelor privind circulația bicicletelor se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a III-a de sancțiuni, respectiv 6—8 puncte-amendă. În consecință, în lipsa reglementării în cuprinsul actului normativ special a unor criterii de individualizare legală, măsura sancțiunii amenzii prevăzute în clasa a III-a de sancțiuni urmează a fi aplicată de drept oricărei abateri de la normele privind circulația bicicletelor pe drumurile publice, indiferent de gravitatea sau de pericolul social al faptei.

24. Așa fiind, prin maniera de reglementare a regimului individualizării sancțiunii contravenționale în ipoteza prevăzută prin textul criticat, legiuitorul încalcă principiile legalității și al

proportionalității, ca garanții inerente reglementării dreptului contravențional, și limitează posibilitatea agentului constator și a judecătorului de a proceda la individualizarea administrativă și judiciară a pedepsei, cu nesocotirea prevederilor art. 1 alin. (5), ale art. 53 coroborat cu art. 44 și ale art. 124 alin. (3) din Constituție.

25. În același sens, Curtea face trimitere la jurisprudența sa, respectiv Decizia nr. 661 din 4 iulie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 2 august 2007, prin care a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 96 alin. (6) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, potrivit cărora „sunt supuse confiscării: [...] d) *vehiculele cu tracțiune animală, când circulă pe drumurile publice pe care le este interzis accesul ori pe alte trasee decât cele stabilite de autoritățile publice locale*”, sunt neconstituționale, fiind contrare dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) privind supremația Constituției, ale art. 44 alin. (8) care interzice confiscarea averii licit dobândite și ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. Potrivit considerentelor deciziei precitate, „măsura confiscării vehiculelor cu tracțiune animală în cazul încălcării unor reguli privind circulația pe drumurile publice este excesivă, fiind într-o vădită disproporție cu scopul urmărit de legiuitor la instituirea acesteia”. Curtea a reținut în acest sens că „scopul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, astfel cum este acesta circumstanțiat încă din primul articol al ordonanței, poate fi atins prin utilizarea altor mijloace, care să nu pună în discuție existența unor drepturi sau libertăți. De exemplu, sancțiunea contravențională a amenzii poate fi individualizată prin utilizarea criteriilor prevăzute de art. 21 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor [...], astfel încât să asigure respectarea regulilor privind circulația pe drumurile publice și de către proprietarii sau deținătorii de vehicule cu tracțiune animală”. De asemenea, prin Decizia nr. 197 din 9 aprilie 2019, precitată, Curtea a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 19 alin. (13) din Legea nr. 171/2010 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor

silvice, în forma modificată prin art. 1 pct. 26 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 171/2010 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor silvice, motivând că „textul de lege criticat nu reglementează criterii de individualizare a sancțiunii complementare a confiscării mijloacelor de transport cu care s-a realizat transportul materialelor lemnoase care nu au proveniență legală, prin raportare la natura și gravitatea faptei”.

26. În concluzie, atunci când organul administrativ sau instanța de judecată apreciază că se impune aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale, ea trebuie să aibă în vedere esența, funcția, dar și scopul pedepsei. Or, aplicarea unui quantum identic al amenzii, determinată de absența criteriilor referitoare la gravitatea faptei, gradul de pericol social, împrejurările în care fapta a fost comisă, de modul și mijloacele de săvârșire, scopul urmărit și urmarea produsă sau circumstanțele personale ale contravenientului, duce la uniformizarea unor situații de fapt foarte diferite, astfel încât sancțiunea dispusă nu își atinge finalitatea urmărită, încălcând prevederile constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5), referitoare la principiul legalității, și în art. 53, care consacră principiul proporționalității măsurii prin care se restrânge exercițiul unui drept fundamental. Nereglementând aceste criterii, Curtea constată că norma este afectată de un viciu de neconstituționalitate și din perspectiva stabilirii de către autoritatea administrativă competentă sau de către instanța judecătorească a pericolului social concret pe care îl prezintă faptele deduse judecării și a aplicării unei pedepse corect individualizate, contrar dispozițiilor constituționale ale art. 124 privind înfăptuirea justiției. Curtea reține că instanța de judecată, chemată să aprecieze cu privire la vinovăția persoanei aflate în ipoteza normei contravenționale criticate și să individualizeze pedeapsa corespunzătoare faptei, este pusă în imposibilitatea de a realiza actul de justiție, fiind ținută să aplice în mod nediferențiat pentru toate contravențiile privind circulația bicicletelor amenda prevăzută în clasa a III-a de sancțiuni, respectiv 6—8 puncte-amendă.

27. Pentru toate aceste motive, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de instanța judecătorească, din oficiu, în Dosarul nr. 8.551/325/2019 al Judecătoriei Timișoara — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, în forma anterioară modificării prin articolul unic pct. 2 din Legea nr. 252/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului, prim-ministrului și Judecătoriei Timișoara — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 20 aprilie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

OPINIE SEPARATĂ

În dezacord cu soluția pronunțată de Curtea Constituțională formulăm prezenta opinie separată considerând că excepția de neconstituționalitate formulată din oficiu de judecătoria Timișoara — Secția 1 civilă se impunea a fi **respinsă ca inadmisibilă** și art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 trebuia constatat a fi constituțional pentru următoarele motive:

Proportionalitatea amenzilor contravenționale se evaluează prin raportare la cauza care a condus la aplicarea respectivei amenzi contravenționale, adică la fapta ilegală și la gravitatea acesteia, precum și prin raportare la efectul pe care acea amendă contravențională îl produce asupra patrimoniului contravenientului, efect care nu trebuie să echivaleze cu o sarcină excesivă sau de natură să afecteze fundamental situația financiară a acestuia. Proportionalitatea amenzilor contravenționale nu se raportează la quantumul prevăzut de lege pentru alte amenzi ori la valoarea de piață a bunului care a fost utilizat pentru săvârșirea contravenției. Individualizarea judiciară a amenzilor contravenționale nu este de competența Curții Constituționale.

1. În prezenta cauză Curtea Constituțională a fost investită cu soluționarea unei excepții de neconstituționalitate formulată din oficiu de Judecătoria Timișoara — Secția I civilă cu privire la art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002. Prevederea legală contestată stabilește o amendă contravențională, prevăzută în clasa a III-a de sancțiuni, pentru fapta de nerespectare a normelor privind circulația bicicletelor. Autoarea excepției de neconstituționalitate a susținut că o astfel de amendă încalcă dreptul de proprietate al contravenientului, întrucât „*din comparația situației conducătorilor de autovehicule/tractoare/tramvaie și a celor de biciclete rezultă cu evidență lipsa unei proporții în ceea ce privește sancțiunea stabilită de legiuitor conducătorilor de biciclete*” și astfel sunt încălcate art. 44 și 53 din Constituție. Ca argument suplimentar instanța precizează că trebuie avut în vedere quantumul ridicat al acestor amenzi, pentru care minimul se situează la aproximativ 69% din salariul minim pe economie, iar cel maxim la aproximativ 92% din salariul minim pe economie, „*contravaloarea amenzii fiind apropiată de prețul unei biciclete noi de calitate medie*”. În esență, instanța judecătorească susține că amenda contravențională prevăzută de lege în această situație concretă nu întrunește exigențele constituționale referitoare la restrângerea exercițiului dreptului de proprietate, în particular exigența referitoare la proportionalitatea sancțiunii. Însă, în loc să explice în ce constă neadekvarea quantumului amenzii la cauza care a determinat instituirea ei (de exemplu, gravitatea faptei antisociale) ori la efectul produs asupra gradului de protecție constituțională oferită dreptului de proprietate, instanța compară acest quantum al amenzii cu cel al unor sancțiuni similare prevăzute de aceeași lege, respectiv cu prețul mediu (stabilit de cine și în urma cărui studiu de piață?) al unui bun care a servit la săvârșirea contravenției. Și în loc să procedeze la individualizarea judiciară corectă, justă și adecvată situației cauzei concrete (adică proporțională) a sancțiunii contravenționale prevăzute de lege, individualizare judiciară pe care doar instanța judecătorească o poate realiza, ea solicită Curții Constituționale să declare neconstituțională individualizarea legală a sancțiunii contravenționale întrucât aceasta nu ar respecta principiul proportionalității.

2. Credem că în acest context sunt pertinente câteva precizări de natură conceptuală cu privire la principiul proportionalității în drept. Ca principiu general al dreptului, principiul proportionalității semnifică necesara adecvare a normei juridice la situația de fapt pe care își propune să o reglementeze în vederea atingerii unui scop care și el trebuie să se afle într-o relație de adecvare cu măsurile juridice adoptate. Cu acest sens, foarte general, principiul proportionalității este inerent înseși funcției juridice a statului: orice normă juridică trebuie să fie proporțională cu cauza care a determinat-o și cu efectul pe care îl va produce în societate. De exemplu, pentru a atinge scopul declarat de a descuraja încălcarea reglementărilor referitoare la circulația pe drumurile publice (cum ar fi trecerea străzii de către pietoni pe culoarea roșie a semaforului) legiuitorul trebuie să adopte norme juridice disuasive ținând seama de contextul social (cauza) de la care pornește: dacă frecvența contravenției este redusă amenzile contravenționale ar trebui să aibă un quantum modic, iar dacă frecvența contravenției este ridicată quantumul amenzilor contravenționale ar trebui adaptat în consecință. În această privință legiuitorul dispune de o marjă de apreciere încadrată de principiul legalității și al proportionalității, ca expresie a rezonabilității decizionale. Însă legiuitorul nu ar putea să impună sancțiuni contravenționale disproporționate față de contravenția avută în vedere (de exemplu, absurda și arbitrara tăiere a mâinilor ori picioarelor contravenientului) și nici amenzi care să conducă la o împovărare financiară a contravenientului echivalentă cu lipsirea acestuia de dreptul său de proprietate asupra bunurilor ori veniturilor sale. Sancțiunea, inclusiv cea contravențională, trebuie astfel concepută încât să determine conformarea contravenientului la dispoziția normei juridice și nu să inducă acestuia sentimentul unei injustiții vădite.

3. Aplicat în materia protecției drepturilor fundamentale, principiul proportionalității presupune necesara adecvare a garanțiilor asigurate de către stat unei posibilități abstracte a oricărui subiect individual de drept la scopul urmărit, anume protecția respectivului drept fundamental în toate situațiile concrete în care i s-ar putea aduce atingere. În sfârșit, aplicat la materia restrângerii exercițiului unor drepturi, principiul proportionalității presupune necesara adecvare a măsurilor de limitare a garanțiilor statale oferite la cauzele care pot justifica o astfel de conduită din partea autorității care ar fi trebuit să protejeze acel drept.

4. Dacă în calitate de principiu general **proportionalitatea presupune o relație considerată de societate drept justă și adecvată între măsura juridică adoptată și realitatea socială**, atât din perspectiva **cauzei** care o determină, cât și din perspectiva **efectului** produs, în cazul aplicației concrete la domeniul restrângerii drepturilor fundamentale proportionalitatea se concretizează în relația justă și adecvată dintre măsura restrictivă adoptată (*norma juridică*), scopul urmărit prin adoptarea acestei măsuri și standardul de protecție inițial garantat (situația premisă care constituie cauza în acest caz concret).

5. Aplicând aceste precizări conceptuale la cauza de față se constată că instanța judecătorească a investit Curtea Constituțională cu verificarea proportionalității unei norme juridice sancționatorii, dar a încercat să argumenteze prin utilizarea unor elemente circumstanțiale concrete, proprii

dosarului aflat pe rolul său, și care se referă la *individualizarea judiciară* a normei sancționatorii și nu la *individualizarea legală* a cărei neconstituționalitate este invocată. Or, Curtea Constituțională nu se poate substitui instanței judecătorești pentru a face individualizarea judiciară a unei sancțiuni contravenționale și nici nu poate invalida o normă juridică generală și impersonală pentru motive care țin eminamente de aplicarea respectivei norme într-o cauză concretă. În astfel de situații Curtea Constituțională constată că sesizarea vizează aplicarea legii într-o cauză concretă și o respinge ca inadmisibilă.

6. Astfel, o jurisprudență constantă atât a Curții Constituționale, cât și a Curții Europene a Drepturilor Omului a considerat că aplicarea unor amenzi contravenționale realizează o restrângere legitimă și justificată a dreptului de proprietate al contravenienților raportat la *scopul* urmărit de legiuitor, anume respectarea normelor juridice impuse de către stat. *Individualizarea legală* a unor astfel de amenzi este realizată de legiuitor prin stabilirea unor limite minime și maxime între care pot fi sancționate faptele contravenționale în funcție de gravitatea lor, gravitate care este analizată prin raportare la gradul de pericol social pe care îl prezintă fapta contravențională (*cauza* normei sancționatorii), precum și prin precizarea unor criterii în funcție de care se poate realiza gradarea sancțiunii. Pe baza acestor criterii autoritățile de punere în aplicare a legii (inclusiv instanțele judecătorești) pot realiza *individualizarea în concret* a amenzii, prin raportare la circumstanțele de fapt specific săvârșirii fiecărei fapte contravenționale.

7. Proportionalitatea amenzilor contravenționale astfel individualizate, considerate o restrângere legitimă și justificată a dreptului de proprietate al contravenienților, se raportează la gradul de pericol social pe care îl prezintă conduita ilegală sancționată și ține seama și de situația financiară concretă a fiecărui contravenient, pentru a asigura echilibrul necesar și just care trebuie să existe între interesul public protejat, anume respectarea legalității, și a interesului privat vizat, respectiv imperativul apărării drepturilor fundamentale ale individului, între acestea numărându-se și dreptul de proprietate al persoanei fizice. În acest sens reglementează atât art. 44 din Constituție (eventual coroborat cu art. 53, așa cum susține instanța judecătorească autoare a excepției de neconstituționalitate în prezenta cauză), cât și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Astfel, în baza art. 53 din Constituție, *„restrângerea exercițiului unor drepturi este posibilă doar pentru [...] apărarea ordinii publice”*, iar *„măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o”* și nu cu situația juridică în care s-ar putea afla alți contravenienți. Similar, alin. (2) al art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale precizează expres că *„Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor”*. Prin urmare, proportionalitatea amenzilor contravenționale nu se raportează la cuantumul prevăzut de lege pentru alte amenzi, de aceeași natură sau de natură juridică diferită, ci la **cauza** care a condus la aplicarea respectivei amenzi contravenționale, adică la fapta ilegală și la gravitatea acesteia, precum și la **efectul** pe care amenda îl produce asupra drepturilor fundamentale ale contravenientului.

8. Jurisprudența constantă a Curții Constituționale referitoare la proportionalitatea amenzilor contravenționale a considerat că ori de câte ori legea prevede limite minime și maxime pentru astfel de sancțiuni, precum și criterii legale în funcție de care se poate realiza individualizarea lor judiciară principiul proportionalității prevăzut de art. 53 din Constituție este respectat. Concret, Curtea Constituțională a verificat dacă a fost respectat principiul proportionalității dezvoltat în jurisprudența sa, respectiv dacă măsura luată este adecvată — capabilă în mod obiectiv să ducă la îndeplinirea scopului, necesară — indispensabilă pentru îndeplinirea scopului și proporțională, respectiv să existe un raport de proportionalitate între mijloacele folosite și scopul vizat, ceea ce presupune verificarea existenței unui just echilibru între interesul general reprezentat de imperativul social și juridic al respectării ordinii juridice impuse de stat, pe de o parte, și imperativul apărării drepturilor fundamentale ale individului, pe de altă parte (a se vedea Decizia nr. 462/2014, paragrafele 29 și 30, sau Decizia nr. 725/2016, paragraful 24).

9. Până în prezent **Curtea Constituțională nu a evaluat niciodată proportionalitatea unei amenzi contravenționale prin raportare la cuantumul altor amenzi contravenționale sau prin raportare la valoarea (medie de piață?) bunului care a servit pentru săvârșirea contravenției**. De asemenea, până în prezent Curtea Constituțională nu a realizat niciodată o verificare în concret a situației patrimoniale a contravenienților vizați de astfel de sancțiuni pecuniare, ea nefiind investită cu soluționarea pe fond a dosarului aflat pe rolul instanței judecătorești care o sesizează cu o excepție de neconstituționalitate, ci exclusiv cu soluționarea raportului abstract de conformitate dintre legea care stabilește amenda contravențională și Constituție.

10. În baza art. 20 din Constituție însă Curtea Constituțională a făcut constant trimitere la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la proportionalitatea amenzilor contravenționale, prin care aceasta din urmă a pus în aplicare alin. (2) al art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sus-menționat.

11. În aplicarea alin. (2) al art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale Curtea Europeană a Drepturilor Omului a verificat, **de la caz la caz**, existența unui just echilibru între interesul general și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale individului. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție conține trei reguli distincte: prima, care este exprimată în prima teză a primului paragraf și are un caracter general, stabilește principiul respectării proprietății; a doua, care figurează în teza a doua a aceluiași alineat, se referă la privarea de proprietate și o supune anumitor condiții; a treia, consemnată în al doilea paragraf, recunoaște puterea statelor, printre altele, de a reglementa folosirea proprietății în conformitate cu interesul general. Cu toate acestea, cele trei reguli nu pot fi analizate fără legătura intrinsecă existentă între ele. A doua și a treia regulă se referă la exemple specifice de încălcări ale dreptului de proprietate; prin urmare, ele trebuie interpretate în lumina principiului consacrat în prima regulă (a se vedea *Mamidakis împotriva Greciei*, 11 ianuarie 2007, paragraful 43).

12. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că aplicarea unei amenzi este în principiu o ingerință în dreptul garantat de art. 1 primul paragraf din Protocolul nr. 1, deoarece privează persoana în cauză de un element component al dreptului său de proprietate, respectiv suma pe care trebuie să o plătească. Revine însă autorităților naționale decizia cu privire la ce fel de amendă trebuie aplicată, deciziile luate în acest domeniu implicând o apreciere globală a problemelor politice, economice și sociale din fiecare stat, apreciere pe care Convenția o lasă în competența statelor membre cu o largă marjă de apreciere (a se vedea *Valico — S.R.L. împotriva Italiei*, 21 martie 2006, *Electrosan — S.R.L. împotriva României*, 19 noiembrie 2013, paragraful 17, *S.C. Complex Herta Import Export — S.R.L. Lipova împotriva României*, 18 iunie 2013, paragraful 32).

13. Curtea Europeană a Drepturilor Omului evaluează doar dacă sancțiunile de natură pecuniară, în special cele administrative, sunt proporționale, mai precis dacă acestea implică o sarcină excesivă sau afectează fundamental situația financiară a persoanei vizate, inclusiv prin lipsirea sa de proprietate. Pentru a realiza această evaluare însă **Curtea ia în considerare circumstanțele concrete ale fiecărui caz dedus judecății sale și ajunge la concluzia nerespectării proporționalității doar în cazuri foarte rare și extreme**. De exemplu, în Cauza *Mamidakis împotriva Greciei*, 11 ianuarie 2007, în care reclamantul — director al unei companii petroliere — a fost amendat personal cu 3.008.216 euro pentru contrabandă și, în solidar cu alte persoane, cu încă 4.946.145 de euro, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că „este vorba despre sume extrem de importante, care merg până la de zece ori mai mult decât impozitul stabilit asupra obiectului infracțiunii”, ceea ce a justificat aprecierea unei astfel de sancțiuni pecuniare drept „o sarcină exorbitantă chiar și pentru societățile comerciale foarte mari și [...] o confiscare de facto a proprietății reclamantului care încalcă art. 1 din Protocolul nr. 1” (paragrafele 47 și 48). De aici rezultă că ceea ce a avut în vedere Curtea Europeană a Drepturilor Omului atunci când a apreciat ca disproporționat cuantumul concret al respectivei sancțiuni pecuniare așa cum a fost ea individualizată judiciar a fost cealaltă modalitate prin care se poate aduce atingere în mod legitim și legal dreptului de proprietate, respectiv impozitul pe care statul îl poate percepe, și nu cuantumul altor amenzi contravenționale ori venitului minim pe economie, așa cum procedează instanța judecătorească autoare a excepției de neconstituționalitate din prezenta cauză. În același sens a se vedea și *Ismayilov împotriva Rusiei*, 6 noiembrie 2008 (paragraful 38), precum și *Grifhorst împotriva Franței*, 26 februarie 2009 (paragrafele 94—106).

14. Cel mai adesea însă Curtea Europeană a Drepturilor Omului consideră că principiul proporționalității nu este încălcat, chiar și după ce analizează circumstanțele concrete ale cauzei, dacă **sancțiunile de natură pecuniară, în special cele administrative, sunt prevăzute de lege, au stabilite un minim și un maxim și sunt însoțite de criterii care permit individualizarea judiciară**. În acest sens a se vedea Hotărârea CEDO din 7 iulie 1989 *Tre Traktörer Aktiebolag împotriva Suediei* (paragraful 62), Hotărârea CEDO din 18 iunie 2013

S.C. Complex Herta Import Export — S.R.L. Lipova împotriva României (paragraful 38) sau Hotărârea CEDO din 4 martie 2014 *Grande Stevens împotriva Italiei* (paragraful 199). Această jurisprudență a CEDO este deplin concordantă cu cea a Curții Constituționale a României de până acum.

15. Prin urmare, din jurisprudențele concordante ale Curții Constituționale a României și ale Curții Europene a Drepturilor Omului rezultă că **proporționalitatea amenzilor contravenționale implică o apreciere globală asupra unui ansamblu de aspecte** de natură politică, economică și socială, ține în bună măsură de marja de apreciere a statelor semnatare ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și **necesită condiții și criterii clare ce să permită o individualizare judiciară cât mai adecvată a sancțiunii pecuniare**, astfel încât aceasta să nu impună o sarcină excesivă sau afectarea fundamentală a situației financiare a persoanei vizate, inclusiv prin lipsirea acesteia de proprietate. Proporționalitatea amenzilor contravenționale prevăzute de o lege nu se analizează prin raportare la cuantumul concret al unei anumite astfel de sancțiuni pecuniare ori prin comparație cu alte amenzi contravenționale sau prin raportare la venitul minim pe economie.

16. În cauza aflată pe rolul Curții Constituționale și având în vedere motivele invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate, jurisdicția constituțională nu poate realiza un control cu privire la proporționalitatea **cuantumului** unei amenzi contravenționale stabilite de legiuitor fără a se substitui acestuia ori instanței judecătorești. Curtea Constituțională poate cel mult verifica dacă **măsura sancționatorie** este adecvată situației de fapt pe care își propune să o modifice și scopului declarat de legiuitor, adică **poate verifica proporționalitatea normei juridice sancționatorii, iar nu aplicarea ei la un caz concret**. Proporționalitatea sancțiunii contravenționale se stabilește în concret pe calea individualizării judiciare, cu respectarea art. 5 alin. (5) și art. 21 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, potrivit căreia sancțiunea contravențională se aplică în limitele prevăzute de actul normativ și trebuie să fie proporțională cu gradul de pericol social al faptei săvârșite, ținându-se seama de împrejurările în care a fost săvârșită fapta, de modul și mijloacele de săvârșire a acesteia, de scopul urmărit, de urmarea produsă, precum și de circumstanțele personale ale contravenientului și de celelalte date înscrise în procesul-verbal. Totodată, instanțele de judecată trebuie să se raporteze și la criteriul stabilit în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, anume ca sancțiunea aplicată să nu afecteze fundamental situația financiară a persoanei vizate, inclusiv prin lipsirea sa de proprietate, efectuând un control de convenționalitate permis de Convenție și jurisprudența Curții Europene. Verificarea acestui aspect excede însă competenței Curții Constituționale, care efectuează un control abstract de constituționalitate și nu unul particularizat la elementele de fapt din fiecare dosar aflat pe rolul instanțelor judecătorești.

Pentru toate aceste motive considerăm că excepția de neconstituționalitate trebuie respinsă ca inadmisibilă, iar art. 101 alin. (1) pct. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 trebuia constatat a fi constituțional.

Judecător,

Elena-Simina Tănăsescu

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice 2023—2027

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 3 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2015 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, aprobată prin Legea nr. 244/2015, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Strategia națională în domeniul achizițiilor publice 2023—2027, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Agenția Națională pentru Achiziții Publice, ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale au obligația de a duce la îndeplinire acțiunile specifice domeniului lor de activitate prevăzute în Planul de acțiune care face parte integrantă din Strategia națională în domeniul achizițiilor publice 2023—2027.

Art. 3. — Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei naționale în domeniul achizițiilor publice 2023—2027 se realizează de către Agenția Națională pentru Achiziții Publice.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul
transporturilor și infrastructurii,

Sorin Mihai Grindeanu

Secretarul general al Guvernului,
Marian Neacșu

p. Președintele Agenției Naționale
pentru Achiziții Publice,

Bogdan Paul Dobrin

Ministrul cercetării, inovării și
digitalizării,

Sebastian-Ioan Burduja

Ministrul investițiilor și proiectelor
europene,

Marcel-Ioan Boloș

p. Ministrul sănătății,

Tiberius-Marius Brădățan,
secretar de stat

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Corvin Nedelcu,

secretar general

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice
și administrației,

Cseke Attila-Zoltán

Ministrul muncii și solidarității sociale,

Marius-Constantin Budăi

Ministrul educației,

Ligia Deca

Ministrul economiei,

Florin Marian Spătaru

Ministrul antreprenoriatului și turismului,

Constantin-Daniel Cadariu

Ministrul finanțelor,

Adrian Căciu

București, 12 iunie 2023.
Nr. 554.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 540 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

privind modificarea anexei la Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1.597/2006 pentru numirea membrilor comisiilor de avizare a donării de la donatorul viu

Văzând Referatul de aprobare nr. AR/10.498/2023 al Direcției generale asistență medicală din cadrul Ministerului Sănătății, având în vedere prevederile titlului VI — Efectuarea prelevării și transplantului de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, luând în considerare dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 79/2004 pentru înființarea Agenției Naționale de Transplant, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 588/2004, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1.597/2006 pentru numirea membrilor comisiilor de avizare a donării de la donatorul viu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 8 ianuarie 2007, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 23 va avea următorul cuprins:

„Art. 23. — Comisia de avizare a donării de la donatorul viu înființată în Spitalul Clinic «Colțea» București are următoarea componență:

— membri titulari:

a) prof. dr. Sorin Iulian Hostiuc;

b) dr. Letiția Veronica Coriu;

c) dr. Mihai Bran;

— membri suplinitori:

a) asist. univ. dr. Violeta Ionela Chirică;

b) dr. Luminița Svetlana Welt;

c) psiholog Roxana Gabriela Popa.”

2. Articolul 27 va avea următorul cuprins:

„Art. 27. — Comisia de avizare a donării de la donatorul viu înființată în Societatea Comercială «Sanador» — S.R.L. București are următoarea componență:

— membri titulari:

a) prof. dr. Horațiu Moldovan;

b) psiholog Aida Anca Georgiana Popescu;

c) prof. dr. Alexandru Vladimir Ciurea;

— membri suplinitori:

a) șef lucrări dr. Ionuț Popescu;

b) dr. Miruna Georgiana Stănescu;

c) conf. dr. Doru Herghelegiu.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Adriana Pistol,
secretar de stat

București, 14 iunie 2023.
Nr. 1.985.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

pentru completarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 477/2009 privind înființarea Registrului Național de Transplant, desemnarea persoanelor responsabile cu gestionarea datelor din Registrul Național de Transplant din cadrul unităților sanitare acreditate pentru efectuarea de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic și stabilirea datelor necesare înregistrării unei persoane pentru atribuirea codului unic de înregistrare la Agenția Națională de Transplant

Văzând Referatul de aprobare nr. AR/10.499/2023 al Direcției generale asistență medicală din cadrul Ministerului Sănătății, având în vedere prevederile titlului VI — Efectuarea prelevării și transplantului de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, luând în considerare dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 79/2004 pentru înființarea Agenției Naționale de Transplant, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 588/2004, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — În anexa nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 477/2009 privind înființarea Registrului Național de Transplant, desemnarea persoanelor responsabile cu gestionarea datelor din Registrul Național de Transplant din cadrul unităților sanitare acreditate pentru efectuarea de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic și stabilirea datelor necesare înregistrării unei persoane pentru atribuirea codului unic de înregistrare la Agenția Națională de Transplant, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 322 din 14 mai 2009, cu modificările și

completările ulterioare, după punctul 87 se introduc două noi puncte, punctele 88 și 89, cu următorul cuprins:

„88. Centrul Medical TOPMED — S.R.L. Târgu Mureș:

— dna Gabriela Luciana Uifălean;

89. Centrul Medical SANADOR — S.R.L. București:

— dna Olimpia Nicoleta Ivănescu;

— dnul Silviu Marian Cărăbuș.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,

Adriana Pistol,

secretar de stat

București, 14 iunie 2023.

Nr. 1.986.

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN

pentru completarea Metodologiei-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar în anul școlar 2023—2024, aprobată prin Ordinul ministrului educației nr. 6.218/2022

Având în vedere Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 56/2023 pentru instituirea unor măsuri privind buna funcționare a sistemului de învățământ,

în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. I. — Metodologia-cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar în anul școlar 2023—2024, aprobată prin Ordinul ministrului educației nr. 6.218/2022, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1095 și 1095 bis din 14 noiembrie 2022, se completează după cum urmează:

— **La capitolul VIII, după secțiunea a 7-a se adaugă o nouă secțiune, secțiunea a 8-a, cu următorul cuprins:**

„**SECȚIUNEA a 8-a**

Organizarea și desfășurarea concursului național pentru ocuparea posturilor/catedrelor declarate vacante/rezervate în învățământul preuniversitar în temeiul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 56/2023 pentru instituirea unor măsuri privind buna funcționare a sistemului de învățământ

Art. 81¹. — (1) În temeiul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 56/2023 pentru instituirea unor măsuri privind

buna funcționare a sistemului de învățământ, în sesiunea iulie 2023, concursul național constă în probă scrisă în profilul postului didactic solicitat, potrivit programelor specifice pentru concurs, aprobate prin ordin al ministrului educației.

(2) În condițiile alin. (1) nu sunt aplicabile prevederile art. 64 alin. (3)—(6), (8) și (9), ale art. 67 alin. (12) și (16), ale art. 68 alin. (6)—(8) și ale anexelor nr. 5—11 la metodologie.

(3) Candidații care solicită ocuparea, prin concurs, de posturi didactice/catedre vacante/rezervate la unități de învățământ având clase/grupe speciale de limbi străine cu program intensiv și/sau bilingv sau clase/grupe cu predare în limbile minorităților naționale susțin o probă practică/orală de cunoaștere a limbii moderne/minorității în care urmează să se facă predarea, conform anexei nr. 4 la metodologie, cu excepția cadrelor didactice titulare pe posturi didactice/catedre similare, a candidaților care susțin proba scrisă specifică pentru ocuparea unui post în învățământul primar sau preșcolar cu predare în

limba minorității în care urmează să se facă predarea, a candidaților care au finalizat cu diplomă studii universitare cu specializarea în limba minorității în care urmează să se facă predarea, precum și a candidaților care au efectuat studiile în limba minorității în care urmează să se facă predarea.

(4) Candidații care au efectuat studiile în România în limbile minorităților naționale sau în alte țări și solicită ocuparea, prin concurs, de posturi didactice/catedre vacante/rezervate la clase/grupe cu predare în limba română susțin o probă orală de cunoaștere a limbii române, conform anexei nr. 4 la metodologie, cu excepția candidaților pe a căror diplomă de studii este înscrisă specializarea «Limba română» sau «Limba și literatura română», a candidaților care au efectuat studiile în alte țări în limba română și a candidaților care susțin proba scrisă specifică pentru ocuparea unui post în învățământul primar sau preșcolar cu predare în limba română ori a unei catedre de limba și literatura română.

(5) Pentru ocuparea posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate la clasele/grupele/unitățile de învățământ care școlarizează elevi/clase/grupe de elevi cu deficiențe de auz, respectiv elevi/clase/grupe de elevi cu deficiențe de vedere, candidații susțin o probă practică potrivit anexei nr. 12 la metodologie.

(6) Probele practice/orale prevăzute la alin. (3)—(5) se evaluează prin calificative «Admis/Respins». La aceste probe nu se admit contestații, rezultatul stabilit de comisia de organizare și desfășurare a probelor rămânând definitiv. Rezultatul «Admis» rămâne valabil și pentru etapele ulterioare ale mobilității personalului didactic/concursul județean/etapele mobilității personalului didactic/concursurile care se desfășoară pe parcursul anului școlar 2023—2024.

(7) Pentru angajarea pe perioadă nedeterminată, candidații trebuie să obțină la proba scrisă minimum nota 7 (șapte), iar pentru angajarea pe perioadă determinată, candidații trebuie să obțină minimum nota 5 (cinci). Pentru departajare, în cazul notelor egale obținute la proba scrisă, se aplică, în ordine, criteriile prevăzute la art. 65.

(8) Un candidat poate opta pentru repartizare doar în județele sau în municipiul București în care a depus dosar de înscriere conform Calendarului.

(9) Cadrul didactic angajat cu contract individual de muncă pe durata de viabilitate a postului/catedrei care participă la concursul național, sesiunea iulie 2023, și obține minimum nota 7 (șapte) la proba scrisă susținută în specialitatea postului didactic/catedrei pe care este angajat poate solicita repartizarea pe perioadă nedeterminată pe postul didactic/catedra pe care este angajat, în condițiile prevăzute la art. 64 alin. (13). În situația în care cadrul didactic angajat pe durata de viabilitate a postului/catedrei nu obține minimum nota 7 (șapte) la proba scrisă, dar obține minimum nota 5 (cinci) rămâne angajat pe durata de viabilitate a postului/catedrei, conform deciziei de repartizare pe post/catedră.

(10) Posturile didactice/Catedrele vacante/rezervate publicate pentru concurs se repartizează de comisia județeană/a municipiului București de organizare și desfășurare a concursului, conform precizărilor Ministerului Educației.

(11) Repartizarea candidaților pe posturi didactice/catedre se realizează în ordinea descrescătoare a notelor obținute la proba scrisă, în limita numărului de posturi didactice/catedre din lista afișată pentru concurs, cu respectarea condițiilor prezentei metodologii, în ordinea prevăzută la art. 74.

Art. 81². — Prevederile art. 81¹ se completează cu celelalte prevederi ale prezentei metodologii care reglementează organizarea și desfășurarea concursului național, sesiunea iulie 2023, în condițiile în care acestea nu contravin dispozițiilor privind organizarea și desfășurarea acestui concurs în temeiul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 56/2023.”

Art. II. — Direcția generală management resurse umane și rețea școlară din cadrul Ministerului Educației, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației,
Ligia Deca

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN**pentru completarea Metodologiei privind formarea continuă a personalului
din învățământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării,
tineretului și sportului nr. 5.561/2011**

Având în vedere:

- prevederile art. 242 și 244 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.561/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- Referatul de aprobare nr. 1.347/DGMRURS din 13.06.2023 al proiectului de Ordin pentru completarea Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.561/2011,

în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. I. — Metodologia privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.561/2011, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 și 767 bis din 31 octombrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

— După articolul 109 se introduce un nou articol, **articolul 109¹**, cu următorul cuprins:

„Art. 109¹. — În cazuri justificate, pentru candidații înscriși la examenele de acordare a gradelor didactice II și I, consiliul de administrație al inspectoratului școlar poate aproba, la cererea acestora, o derogare de maximum 22 de zile pentru stabilirea vechimii la catedră.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației,
Ligia Deca

București, 15 iunie 2023.
Nr. 4.478.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

